

Gaospad 3,5 km

Honden niet toegestaan

Niet geschikt voor Nordic walking

Wandelen langs de rand van Gaos over een afwisselende route tussen akkers en natuur. De natuurstrook is bedoeld als natuurlijke buffer tegen de onrust van het spoor en de weg en als verrijking van het biologisch dynamisch bedrijf

GAOS. Lopend door dit golvende landschap krijgt u de mogelijkheid om de verschillen in de ruimte te ervaren. Hoogte en laagte, wind en luwte, koude en warmte, rust en dynamiek, ze komen allemaal aan bod. Meerdere heuvels (van klei, veen of zand) met hun eigen flora en fauna accentueren deze verschillen. Aan de beheerders en verzorgers van dit land geeft deze strook een nieuwe speelsheid bij het werk. Voor u een verrassend pad voor de zintuigen. Toegankelijk voor een ieder die van natuur en het boerenland wil genieten.

Jos Jeuken en Ellen Krul

Elandweg 46

8255 RK Swifterbant

Telefoon: 0321-321657

Route

Direct aan het begin van het GAOS Pad wordt duidelijk dat u op het land loopt van een akkerbouwer. Het pad voert recht tussen de percelen met uien, aardappelen of wortelen naar de natuurstrook. Daar wacht u een verrassing. Het vlakke akkerland verandert in een golvend landschap begroeid met bomen en struiken en in de zomermaanden volop bloeiende (akker)kruiden.

De heuvels en dalen in de strook zijn niet zomaar aangelegd; aan de basis van het hele ontwerp liggen de verhoudingen van de guldensnede. De guldensnede is een bepaalde verhouding die we veel tegenkomen in de natuur, kunst en architectuur. Vanuit het centrum van de natuurstrook zijn volgens deze verhouding denkbeeldige cirkels getrokken die op bepaalde afstanden de natuurstrook kruisen. Deze snijpunten zijn speciale (energie)punten en daar zijn dan ook speciale plekken van gemaakt. U komt ze allemaal tegen op deze wandeling.

Als u vanaf de akker de natuurstrook nadert, ziet u al van verre het 'vogelhotel'. Op het eerste gezicht lijkt het meer een kolossaal ei, maar dichterbij komend blijkt dat dit bouwwerk bestaat uit aardappelkistjes. In deze constructie is volop ruimte voor vogels als gekraagde roodstaart en witte kwikstaart om een nest te maken. Misschien heeft u op de akker dit beweeglijk witzwarte vogeltje al zien rennen, waarbij zijn lange staart voortdurend 'kwikt', op en neer beweegt. Ze zijn vaak in de buurt van de tractor of ploeg te vinden op zoek naar een lekker hapje. Langs de randen van de spoorstoot heeft u kans om zijn broertje, de gele kwikstaart te zien.

Bij het vogelhotel gaat u linksaf; het pad slingert tussen de heuvels, soms kijkt u uit over het land van het bedrijf GAOS, soms ervaart u de hectiek van het spoor. U kunt zelf kiezen aan welke kant u loopt, verdwalen kunt u niet.

Een volgend interessant bouwwerk is de vleermuisbunker, verscholen onder een berg zand. U kunt een blik naar binnen werpen, maar verder mag u er niet in. Dat zou overdag als de slapende vleermuizen aan het plafond hangen teveel verstoring opleveren. Op de bodem van de vleermuiskelder staat een laagje water, zodat de overwinterende vleermuizen niet uitdrogen. De temperatuur is zomer en winter vrij constant en komt niet onder nul. De kelder is niet alleen voor de vleermuizen gebouwd, vlinders kunnen er ook een vorstvrije plek vinden. En wie weet, welke dieren hier nog meer gaan huizen, een steenmarter misschien?

In de zomer gonst het in de natuurstrook van de insecten, die op de vele bloemen afkomen die op en langs de strook bloeien. Er is een zeer gevarieerd mengsel ingezaaid, deels wilde akkerkruiden, deels zelf gekweekte zaden. Jos en Ellen Jeuken zijn wel voornamelijk akkerbouwers, maar telen ook gewassen voor zaaizaadvermeerdering voor een bedrijf in Duitsland. Bijvoorbeeld rucola, dat volop bloeiend in de strook te vinden is.

Let u ook op de doorkijkjes naar de Hanzelijn, die u al wandelend tegenkomt? Deze 'ramen' zijn niet alleen voor de wandelaars bedoeld, maar vooral voor

de treinreizigers om een blik op de landerijen te werpen.

De beplanting van de verschillende heuvels weerspiegelt de grondsoort; er zijn kleibulten, veenbulten en heuvels van zand. Hierop groeit bijvoorbeeld grove den. Dit zijn zaailingen afkomstig uit een bos dat de opa van Jos begin 1900 in Limburg heeft aangeplant. Door de heuvels ontstaan er allerlei luwe plekjes, waar vlinders zich kunnen opwarmen in de zonnestralen. Maar ook de vermoeide wandelaar kan zich hier koesteren en de alledaagse beslommingen even vergeten. Wilt u niet op de grond zitten, dan nodigt het mozaïekbankje tot rusten.

Bij de aanleg van de Hanzelijn en het graven van de spoorloot, zijn allerlei aanwijzingen gevonden dat dit stukje Flevoland al heel lang bewoond is geweest. Oude resten van boten en boomstronken die te voorschijn zijn gekomen, zijn gebruikt in de natuurstrook. Zo mogen twee oude stronken zich spiegelen in het water. De ijsvogel is al gesignaleerd op zijn uitkijkpost van een oude plank.

Waterschap Zuiderzeeland beheert onder andere de tochten in Flevoland, een belangrijk onderdeel van het Flevolandse watersysteem. In totaal zijn er 1200 kilometer vaarten en tochten en maar liefst 5000 kilometer sloten. Zo ook de spoorloot met natuurlijk begroeide oever hier langs het pad. Het ondiepe water is het leefgebied van waterdiertjes, zoals libellelarven, waterkevers en jonge vis. Daarnaast biedt de oever ruimte aan planten en dieren. Reeën gebruiken de sloot om te drinken, vogels nestelen in het riet, libellen scheren over het ondiepe water, vlinders en allerlei andere insecten zoeken nectar bij de bloeiende oeverplanten. De beide vijvers staan in open verbinding met deze sloot en worden daardoor voorzien van schoon, helder water. Regelmatig komt de ijsvogel langs om in een van de vijvers een visje te verschalken.

Veel minder bekend is dat sommige sloten en tochten ook water aanvoeren. Het aangevoerde water kan gebruikt worden om de akkers te beregenen. Omdat de sloot doodloopt, is het voor de agrariërs eenvoudig om het waterpeil zelf te regelen. Op dit bedrijf staan naast de spoorloot bijenkasten, die hun nut bewijzen bij het bevruchten van de gewassen. Zo brengt de sloot volop leven langs en op de akkers.

De eerste poel die u tegenkomt is diep, tot op het zand uitgegraven en staat in verbinding met de spoorloot. Al het eerste jaar na het graven zwommen er allerlei visjes en zaten groene kikkers zich op de oever te zonnen. Als u even de tijd neemt om stil te staan, ziet u dat er volop leven in het water is. Dat hebben lepelaars uit de buurt ook ontdekt.

Het centrum van de natuurstrook is niet te missen. Midden in de poel staat op een klein eiland een gevlochten kunstwerk. Deze poel is veel ondieper en zal langzamerhand begroeid raken.

Laat u hier niet in verwarring brengen door het richtingaanwijzingsbord, dit is bedoeld om chaos (GAOS?) te creëren. In het broedseizoen is het pad rechtdoor gesloten en buigt af naar links, richting de boerderij.

Het tweede deel van de natuurstrook is bedoeld als rustgebied voor grondbroeders. Onbereikbaar voor vossen en andere vierpotige predatoren kunnen ze hier broeden. U kunt ze wel bespieden door de kijkbuis in de heuvel. Beklim vooral even de heuvel in de vorm van een lemniscaat, een liggende acht. Het symbool van de eeuwigheid, de eeuwige beweging. Het heeft geen begin en geen einde.

Aan het eind van de strook gaat u linksaf, langs de rand van het perceel. Plotseling bent u weer in het vlakke land en kunt u naar alle kanten ver weg kijken. Als u weer linksaf slaat, voert het pad midden tussen de akkers door, tussen de aardappels, uien en graan. In het graan wordt elk jaar een pad gemaakt, dat de wandelaars uitnodigt om door het graan te dwalen. Zeker als het graan hoog is, stapt u dan een hele andere wereld binnen. Door de bogen te volgen komt u uiteindelijk weer op het Gaos Pad terug. Het rechte pad voert u vervolgens richting boerderij, langs een sloot met knotwilgen. Vóór de boerderij linksaf, langs de schuren en de tuin met fruitbomen en kippen. De kippen kunnen niet vrij rondlopen, omdat ze dan niet veilig zijn voor de buizerd. Grote kans dat u een pauw hoort gillen, de vrouwtjes broeden in het stro in de grote schuur. Door de bordjes te volgen wordt u over de akker langs de Elandweg weer teruggeleid naar het begin van de wandeling.

Kunt u zich na deze 3km voorstellen dat GAOS staat voor:

Geduldig

Aandachtig

Onbekommerd

Samenwerken?

Deelnemers

Ellen en Jos Jeuken uit Swifterbant zijn eigenaar van het biologisch-dynamische akkerbouwbedrijf Gaos. Zij verbouwen onder andere aardappelen, uien en wortelen. De polder heeft één van de "rijkste"gronden van Europa en geeft kwalitatief goede producten die lekker van smaak zijn en goed houdbaar. Jos: "Als biologisch dynamische boer wil je niet met kunstmatige middelen werken, om zo de natuur niet teveel te verstoren. Hierin proberen wij zo goed mogelijk een weg te vinden om duurzaam te kunnen produceren. Akkerbouw bedrijven is onze hoofdtaak maar daarnaast houden we nog vleesvee, doen we aan zaad- en pootgoedteelt en produceren we duurzame energie.

Het was even schrikken toen de Hanzelijn werd aangelegd. Een deel van het spoor grenst namelijk aan hun akker. Jos: 'We dachten er zelfs over om te verkassen. Maar wat eerst een bedreiging leek, werd later een kans; We besloten een natuurstrook aan te leggen tussen het spoor en ons land'.

De natuurstrook - die een kilometer lang is en 25 meter breed - heeft meerdere functies. Ten eerste beschermt deze de gewassen op het land. Jos: 'IJzer- en koperdeeltjes kunnen namelijk schadelijk zijn voor onze gewassen'.

De strook dient ook als geluidswand. 'Want we zijn zeer gesteld op onze rust. Onkruid wieden met herrie aan ons hoofd, daar hadden we al helemaal geen zin in'. Daarnaast levert de strook een belangrijk aandeel aan de natuurontwikkeling op de akkers. Insecten, vogels en bepaalde bloemen hebben een gunstig effect op onze gewassen en kunnen de kwaliteit van onze producten nóg beter maken.'

Landschapsbeheer Flevoland en Joke Bloksma hebben geadviseerd bij het inrichten van het gebied. Het wordt een plek waar mensen tot rust kunnen komen en waar de natuur haar vrije gang kan gaan. 'Wij delen onze liefde voor de natuur graag met anderen. De natuurstrook is daarom toegankelijk voor ieder die van de natuur wil genieten of zin heeft in een wandeling.'

Het akkerbouwbedrijf bestaat sinds 1966. In 1988 besloten Ellen en Jos over te gaan op biologisch-dynamische landbouw. En dat was nogal een overstap want biologisch voedsel was destijds moeilijk af te zetten. 'Toch maakten we deze overstap. Want wij geloven dat biologisch eten vitaliteit bevat, een soort levenskracht die behouden blijft.'

Jos en Ellen verkopen hun producten ook aan Flevolandse particulieren. Samen met een paar andere biologisch-dynamische akkerbouwbedrijven uit de regio doen zij dat via de internetwinkel www.hofwebwinkel.nl. Na vijf jaar is deze webwinkel nog steeds een succes.

